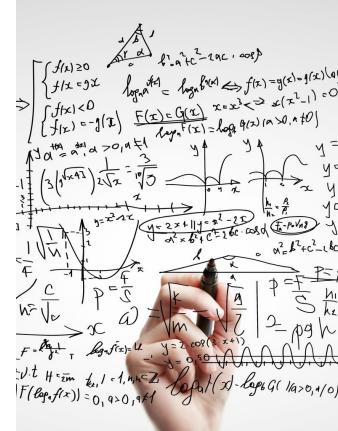

Programinės įrangos kūrimo procesai

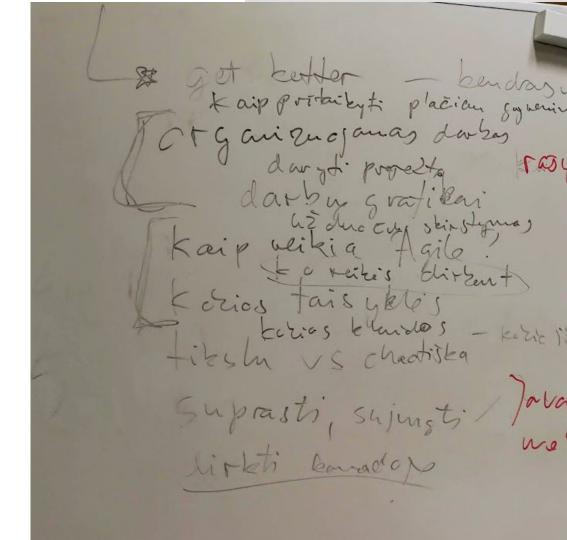
Vytas Taujanskas, vytas@telesoftas.com

Susipažinkime

- Sveiki Vytas Taujanskas
  - 3 metai programuotojas
  - 3 metai sistemų analitikas
  - 5 metai projektų vadovas, skyriaus vadovas
  - 1 metai startupuose
  - 2 metai padalinio įkūrimas, verslo plėtra
- Kas jūs?
  - Vardas
  - Ką veikiate
  - Kokie lūkesčiai iš programos
  - Kokie lūkesčiai iš procesų dalies

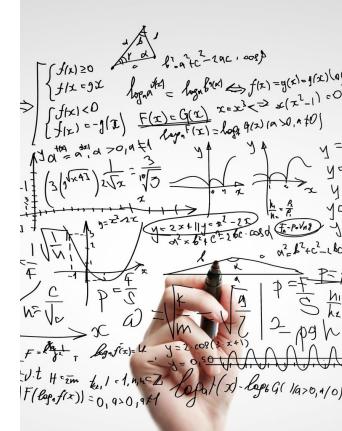
Jūsų lūkesčiai

Kaip dirbsime

- 9:00 10:30 pirma dalis
  - Per pertrauką ilsimės
- 10:45 12:15 antra dalis
  - Jei esmę išmokom galim baigti anksčiau

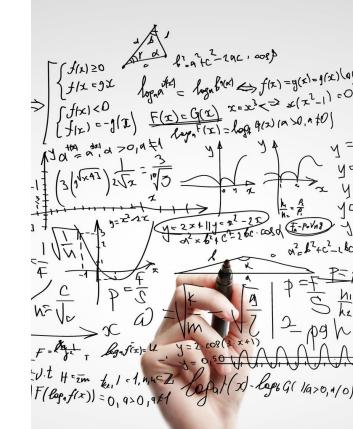
- Aš padedu, mokomės visi
- Dalyvaujam kai reikia diskutuoti
- Klausom, kai reikia suprasti

TeleSoftas - Empowering innovation

Turinys

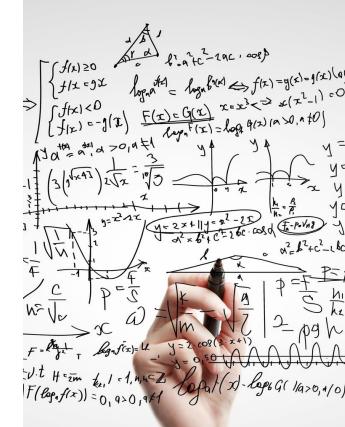
- Agile proceso apžvalga
  - Kaip veikia IT
  - Kuo pasižymi Agile
  - Kodėl to reikia
- Scrum rolės
- Scrum įvykiai
- Scrum praktikos
- Recap

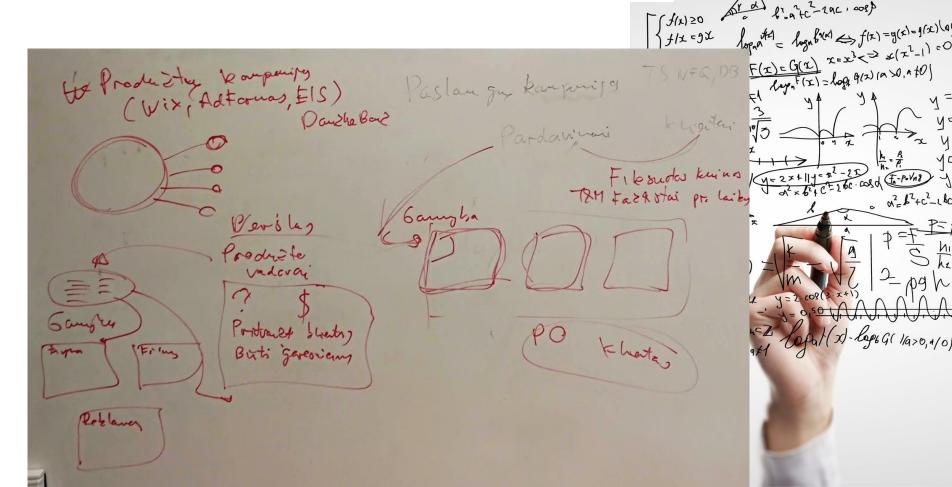

Kaip veikia IT kompanija

- Paslaugos
  - Organizacinė struktūra
- Produktas
  - Organizacinė struktūra

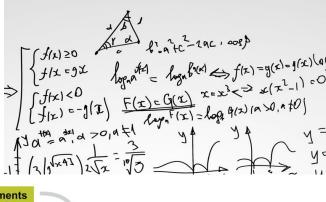

Kaip veikia IT kompanija

Pagrindiniai programinės įrangos kūrimo žingsniai

- Reikalavimų surinkimas surenkami ir detalizuojami reikalavimai.
- Projektavimas reikalavimai analizuojami ir projektuojama programinė įranga.
- Programavimas rašomas programinis kodas.
- Integravimas programinio kodo dalys apjungiamos į vientisą veikiančią sistemą.
- Testavimas programinė įranga testuojama.
- Diegimas programinė įranga įdiegiama.

Requirements Analysis

Design

Code

Integration

Agile Manifesto 2001

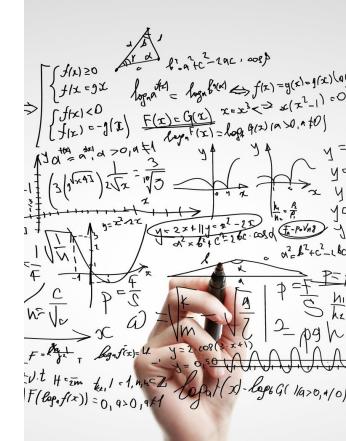
Individuals and interactions over processes and tools

Working software over comprehensive documentation

Customer collaboration over contract negotiation

Responding to change over following a plan

https://agilemanifesto.org/

TeleSoftas - Empowering innovation 12 principles behind Agile manifesto f(x) = g(x) = = g(x)

		11 x1x.) (1.1) = 1. F(x/~/DO) (7(2) / N ~ / /)
Our highest priority is to satisfy the customer through early and continuous delivery of valuable software.	Build projects around motivated individuals. Give them the environment and support they need, and trust them to get the job done.	Continuous attention to technical excellence and good design enhances agility.
Welcome changing requirements, even late in development. Agile processes harness change for the customer's competitive advantage.	The most efficient and effective method of conveying information to and within a development team is face-to-face conversation.	Simplicitythe art of maximizing the amount of work not doneis essential.
Deliver working software frequently, from a couple of weeks to a couple of months, with a preference to the shorter timescale.	Working software is the primary measure of progress.	The best architectures, requirements, and designs emerge from self-organizing teams.
Business people and developers must work together daily throughout the project.	Agile processes promote sustainable development. The sponsors, developers, and users should be able to maintain a constant pace indefinitely.	At regular intervals, the team reflects on how to become more effective, then tunes and adjusts its behavior accordingly.

Agile metodikos

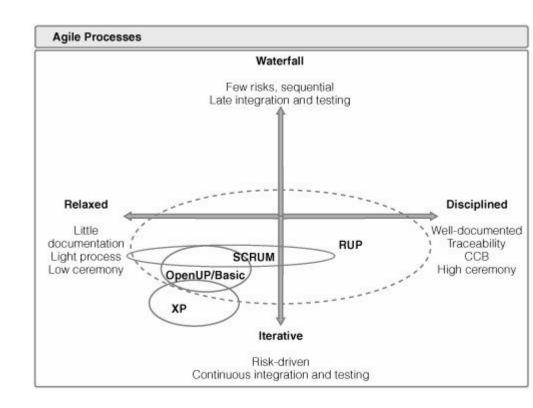
XP (Extreme Programming)

Scrum

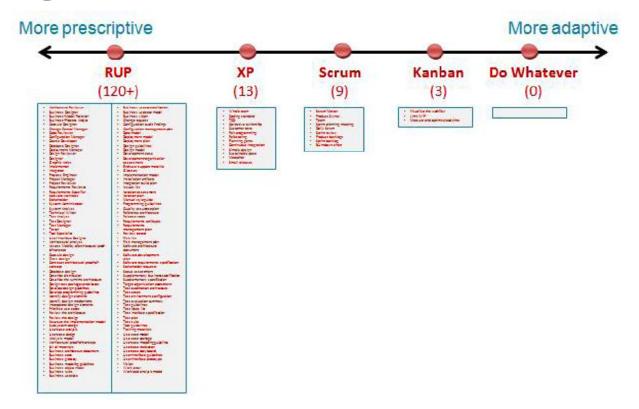
Crystal

Lean Development

(Rational) Unified Process

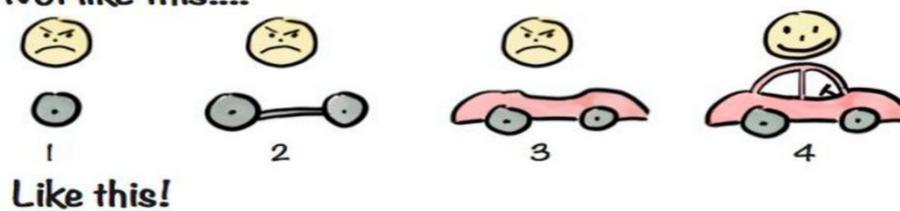

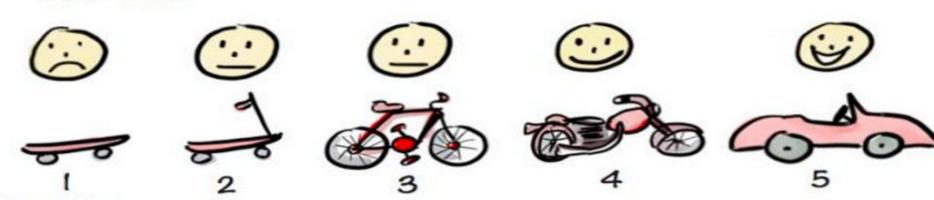
Agile metodikos

Agile metodikų esmė

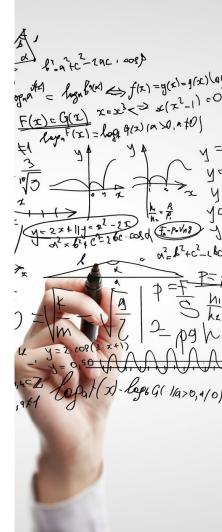
Not like this ....

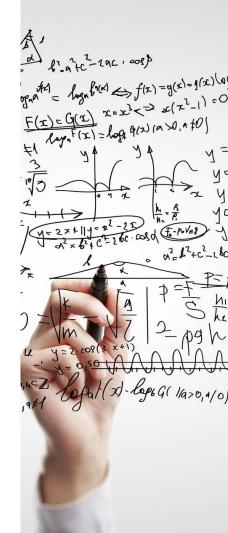
Iteracijų taikymo privalumai

• ?

Iteracijų taikymo privalumai

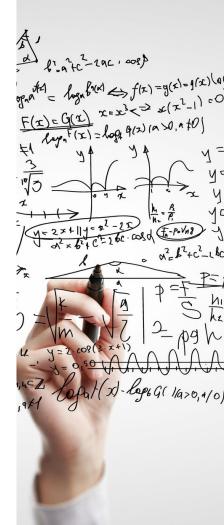
- Labiau tikėtina sukurti vartotojo poreikius atitinkančią sistemą
- Iteracija tai ne tas pats, kas didelis "bum" gale projekto
- Rizikos aptinkamos ir pradedamos valdyti ankstyvų iteracijų metu
- Efektyvumas yra gerinamas sulig kiekviena iteracija
- Vadovybė turi galimybę atlikti taktinius produkto pokyčius
- Palengvinamas pernaudojamumas
- Defektai gali būti surasti ir ištaisyti keleto iteracijų metu
- Geriau naudojama projekto komanda
- Komandos nariai "susišlifuoja"
- Gerėja ir grynėja pats programų kūrimo procesas

Faktoriai mažinantys iteracijų ilgi	Faktoriai didinantys iteracijų ilgį	
Mažos komandos	Didelės komandos	$\Rightarrow f(x) = g(x) - g(x)$
Geografiškai neišsibarsčiusios	Geografiškai išsibarsčiusios	3<= x(x2-1) = (9(2)(A>0, * +0)
Stiprus konfigūracijų valdymas	Silpnas konfigūracijų valdymas	y A V
Pilnai dedikuoti resursai	Matricinė organizacija arba resursai dirba prie kitų projektų	1 - A - A - A - A - A - A - A - A - A -
Automatinis testavimas	Automatinio testavimo trūkumas	2 N2 12+c2-1
Integruoti įrankiai	Automatizavimo ir integruotų įrankių trūkumas	P= P= N
Komanda, patyrusi dirbti iteracijomis	Komanda, nepatyrusi dirbti iteracijomis	1 2 pg W
Greitas sprendimų priėmimas	Procesai ir biurokratija trukdo greitai priimti sprendimus	
Gerai suprantami reikalavimai	Neaiškūs reikalavimai	log6 G(1/4>0,4/c
Gerai apibrėžta ir stabili architektūra	Neaiški ar nestabili architektūra	
Gerai suprantama technologija	Nauja ir sunkiai suprantama technologija	

Įrankiai didinantys pokyčių laisvę

- Dalinis įgyvendinimas
- Restruktūrizacija
- Dokumentacijos, projekto ir kodo paprastumas
- Apsaugoti nuo ateities pokyčių, numatyti juos
- Efektyviai valdyti pokyčių prašymus (CR)
- Automatizuoti pokyčių valdymą ir pokyčių skleidimą
- Sutvarkyti darbo veiklą, kad suprasti pokyčių įtaką

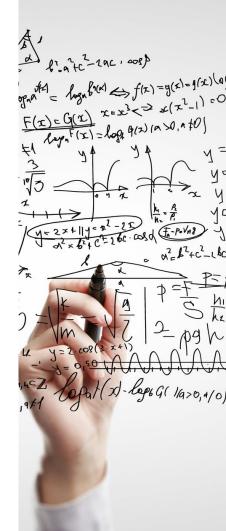

Įrankiai didinantys pokyčių laisvę

Sumažinti einamos iteracijos pokyčius

- Kita iteracija tik po kelių savaičių
- Greičiau iškart atlikti negu dokumentuoti vėliau
- Kai kyla abejonės, užrašyti ir atidėti

Vengti defektų naštos

Scrum

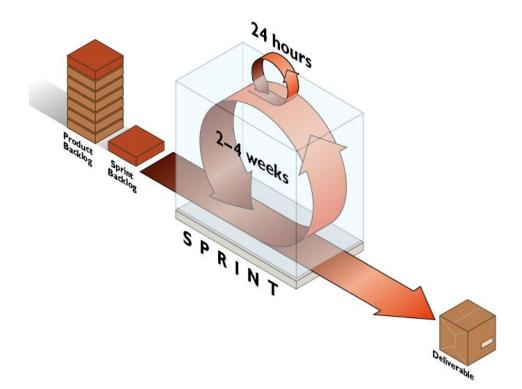

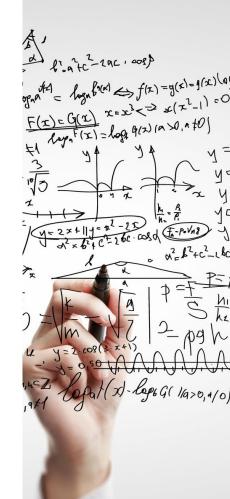
ognation of (x) = g(x) = g(x) = g(x) f(x) = g(x) f(x) = g(x) = g(x) f(x) = g(x) = g(x) f(x) = g(x) f(

1993 Jeff Sutherland , Ken Schwaber

Amazon (2-Pizza team)

Scrum procesas

Scrum procesas

Roles

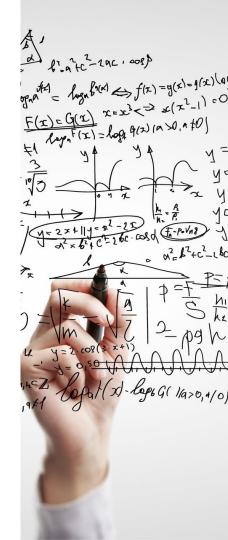
- Product Owner
- Development Team
- Scrum Master

Artifacts

- Increment
- Product Backlog
- Sprint Backlog

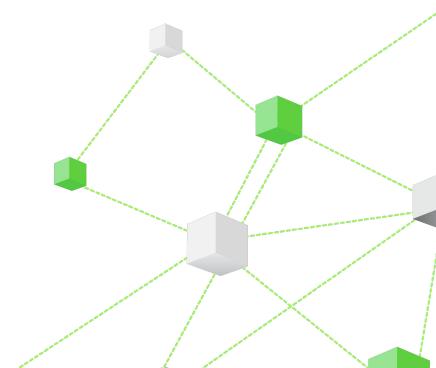
Events

- Sprint
- Sprint Planning
- Daily Scrum
- Sprint Review
- Retrospective

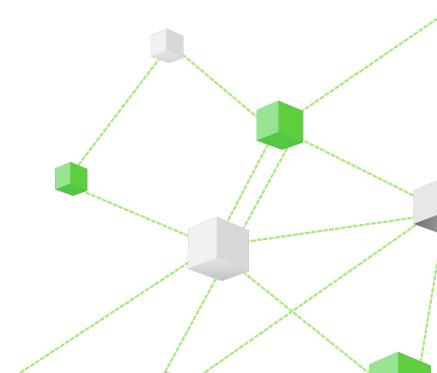

Scrum Team sudėtis

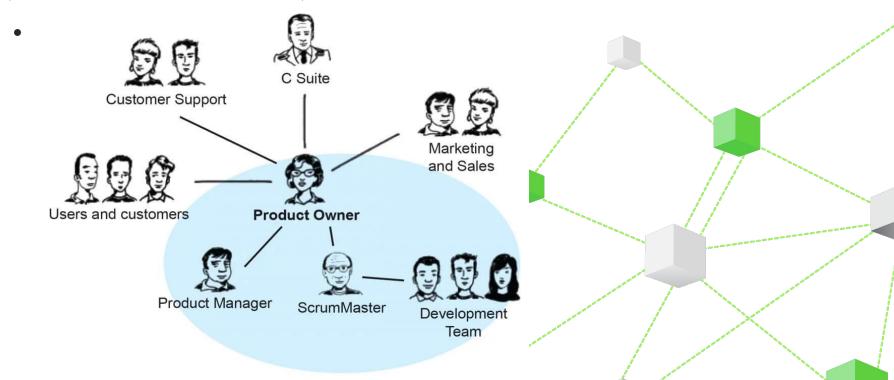
- Produkto vadovas (Product Owner).
- Scrum meistras (Scrum Master).
- Komanda / kūrimo komanda (Team / Development Team).

Produkto vadovas (Product owner)

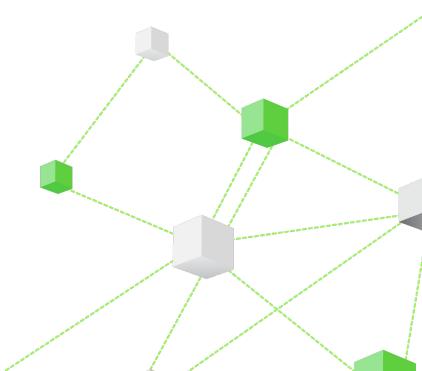

Produkto vadovas (Product owner)

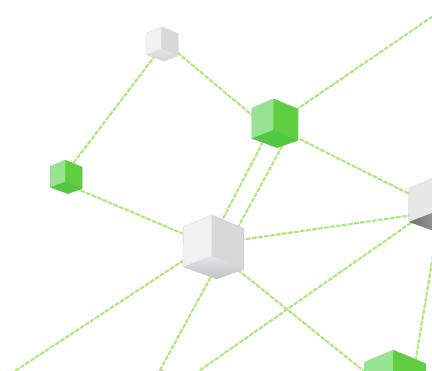
Produkto vadovas (Product owner)

- Privalo būti vienas žmogus, negali būti komitetas.
- Atsakingas už reikalavimų pateikimą.
- Tik jis nustato reikalavimų prioritetus.
- Valdo produkto darbų sąrašą.
- Užtikrina, kad produkto darbų sąrašas matomas visiems projekto dalyviams.
- Kiekviena komanda gali turėti tik vieną produkto vadovą.

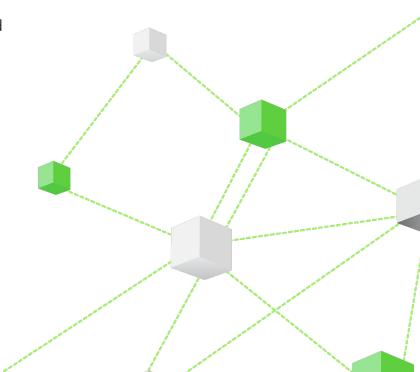
Scrum meistras (Scrum master)

• '

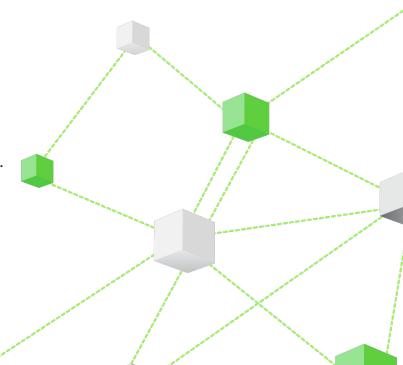
Scrum meistras (Scrum master)

- Užtikrina, kad scrum komanda dirba pagal Scrum taisykles.
- Padeda scrum komandai pritaikyti Scrum procesą, kad darbas vyktų efektyviai ir rezultatas būtų kokybiškas.
- Padeda scrum komandai pašalinti kliūtis (angl.
   "impediments"), siekiant didesnio produktyvumo.
- Negali vietoj kūrimo komandos pasižadėti įvykdyti darbus.
- Nesprendžia apie prioritetus vietoj produkto vadovo.
- Nedaro techninių sprendimų vietoj komandos.
- Gali patarti komandai ir produkto vadovui.
- Gali būti vienas iš komandos narių.

Komanda (team)

- Maždaug nuo 5 iki 9 žmonių grupė.
- Yra daugiafunkcinė jos nariai turi gebėti atlikti visus darbus reikalingus sukurti produktui (reikalavimai, programavimas, testavimas, palaikymas).
- Komanda kiekvieną sprintą paima dalį produkto darbų sąrašo ir pagamina parengtą atiduoti produkto dalį (angl. potentially shippable increment).
- Fazės (išleidimo) paskutiniame sprinte komanda turi užbaigti išleistiną produktą (angl. releasable product).
- Tik komanda gali pasižadėti įvykdyti sprinto planą.

Scrum procesas

Roles

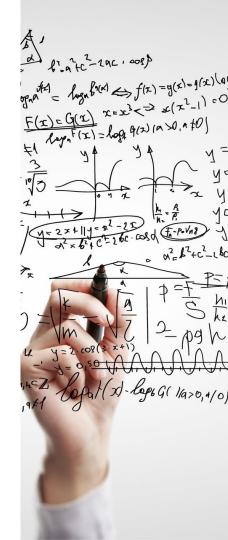
- Product Owner
- Development Team
- Scrum Master

Artifacts

- Increment
- Product Backlog
- Sprint Backlog

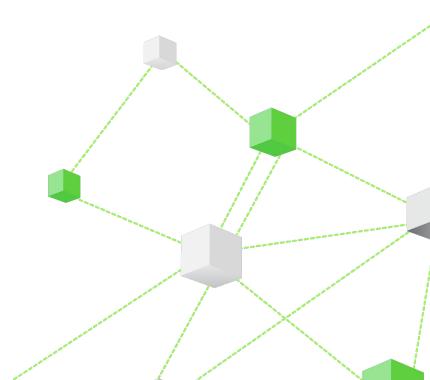
Events

- Sprint
- Sprint Planning
- Daily Scrum
- Sprint Review
- Retrospective

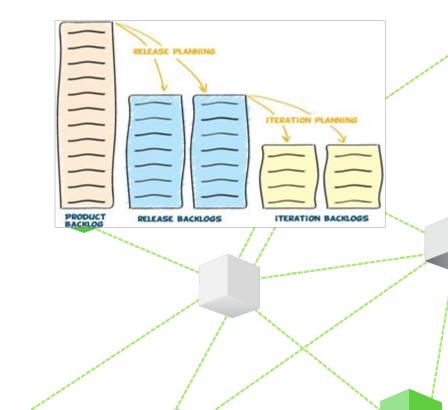
Scrum Events

- Išleidimo planavimo susitikimas (Release
   Planning Meeting) arba produkto darbų tvarkymo susitikimas (Backlog Grooming Meeting).
- Sprinto planavimo susitikimas (Sprint Planning Meeting).
- Kasdienis scrum susitikimas (Daily Scrum).
- Sprinto peržiūra demo (Sprint Review).
- Sprinto retrospektyva (Sprint Retrospective).

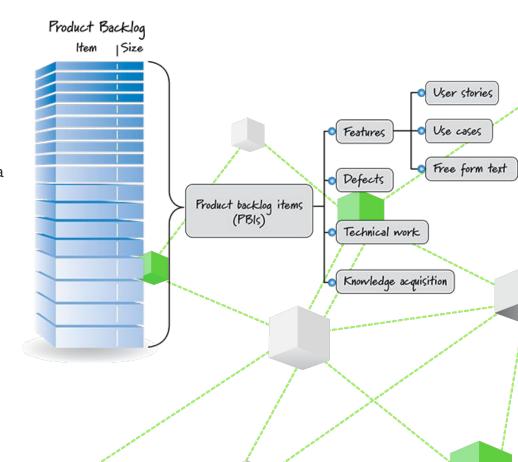
Scrum Events

- Išleidimo planavimo susitikimas (Release
   Planning Meeting) arba produkto darbų tvarkymo susitikimas (Backlog Grooming Meeting).
- Sprinto planavimo susitikimas (Sprint Planning Meeting).

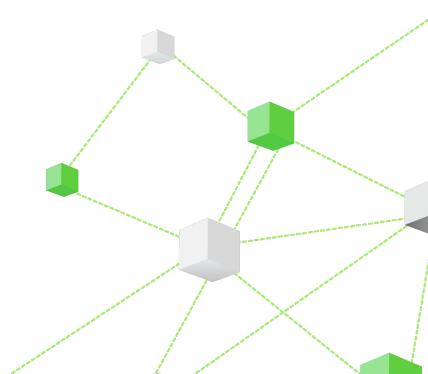
Backlog

- Generalinis funkcionalumo sąrašas
- Su prioritetais ir įvertinimais
- Master excel list (arba JIRA užduotys arba kitokia jums patogi forma)

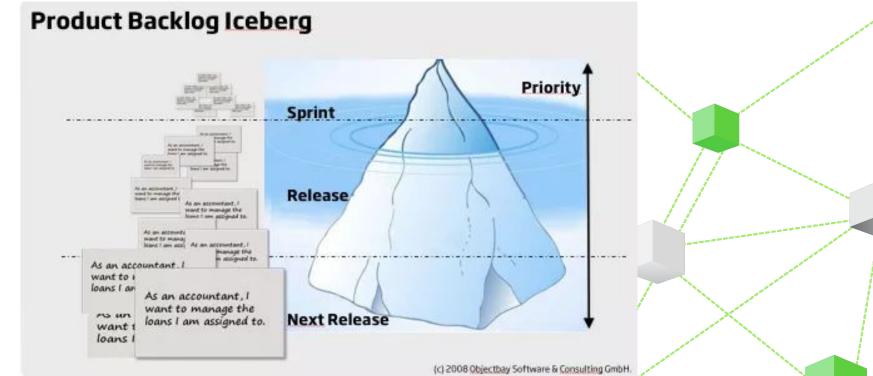

Išleidimo planavimo susitikimas (Release Planning Meeting)

• ?

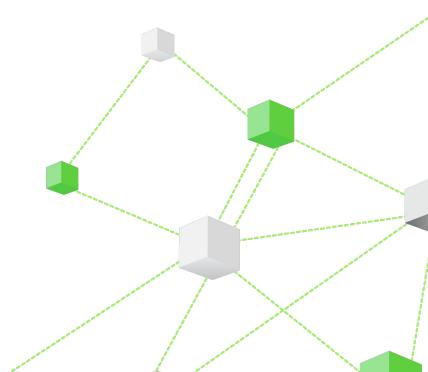
Išleidimo planavimo susitikimas (Release Planning Meeting)

Išleidimo planavimo susitikimas (Release Planning Meeting)

- Vyksta keletą kartų per sprintą pagal poreikį, tam išskiriama dalis sprinto laiko.
- Dalyvauja produkto vadovas, scrum meistras ir komanda.
- Komanda įvertina produkto darbų apimtis.
- Jeigu produkto darbai neaiškūs produkto vadovas patikslina reikalavimus.
- Jeigu produkto darbai per dideli produkto vadovas kartu su komanda suskaldo darbus i mažesnius.
- Produkto vadovas gali įtraukti naujus darbus į išleidimą arba išmesti jau esančius darbus iš išleidimo.
- Produkto vadovas gali keisti darbų prioritetus remdamasis jam suteikta informacija bei darbų vertinimais.

Sprinto planavimo susitikimas (Sprint Planning Meeting)

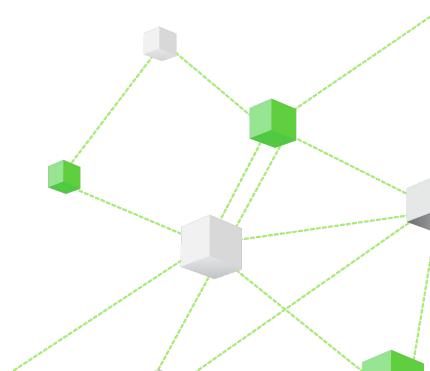

Sprinto planavimo susitikimas (Sprint Planning Meeting)

- Vyksta sprinto pradžioje.
- Neturėtų trukti ilgiau 8 val., kai sprinto trukmė 30 dienų.
- Pirmoje dalyje dalyvauja produkto vadovas, scrum meistras ir komanda.
   Produkto savininkas nurodo sprinto tikslą (arba svarbiausius darbus), o komanda nurodo, kiek ir kokių darbų ji maždaug gali padaryti, sutariamas sprinto darbų sąrašas (Sprint Backlog)
- Antroje dalyje dalyvauja tik komanda, kuri detaliai išnagrinėja sprinto darbų sąrašą, ir <u>detalizuoja</u> - sukuria sprinto užduočių sąrašą (angl. sprint tasks) ir patvirtina ką tikrai planuoja padaryti
- Sukurti sprinto darbų ir užduočių sąrašai pateikiami produkto savininkui ir kitiems projekto dalyviams

Kasdienis scrum susitikimas (Daily Scrum)

• '

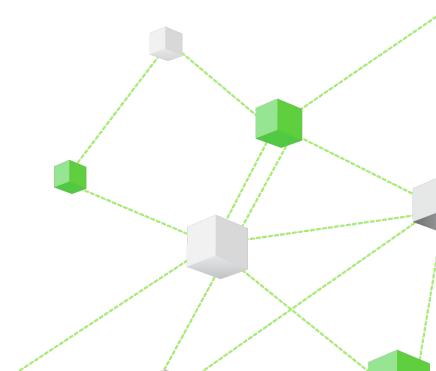

Kasdienis scrum susitikimas (Daily Scrum)

- Vyksta kasdien, tuo pačiu metu, toje pačioje vietoje. Trukmė apie 15min., jeigu komanda apie 7 žmonės.
- Dalyvauja kūrimo komandos nariai ir scrum meistras.
- Komanda gali sutikti įsileisti klausytojus, bet jie neturi teisės kištis ir trukdyti.
- Kiekvienas komandos narys atsako į tris klausimus susijusius tik su sprinto užduočių įvykdymu:
  - Ką jis padarė iki šios dienos susitikimo (kad įgyvendinti Sprint tikslą)?
  - Ką jis pažada padaryti iki sekančio susitikimo (kad įgyvendinti Sprint tikslą)?
  - Kokios kliūtys jam trukdo įgyvendinti Sprint tikslą?
- Pagal poreikį iškilusioms kliūtims pašalinti ar sudėtingesniems klausimams aptarti suplanuojami atskiri susitikimai.
- Komanda susitikimo gale trumpai peržiūri sprinto eigos grafiką ir sprinto užduočių sąrašą.

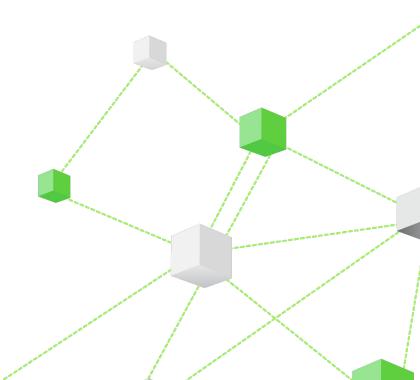
Demo - (Sprint Review) Produkto apžvalga

• '

Demo - (Sprint Review) Produkto apžvalga

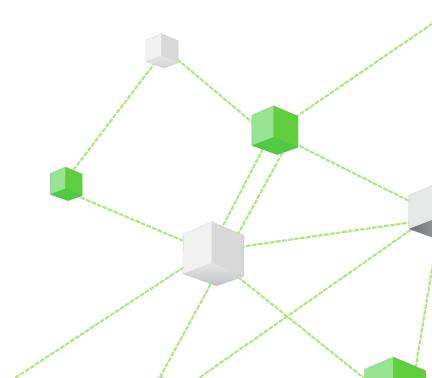
- Daroma kiekvieno sprinto pabaigoje.
- Trukmė ne ilgiau 4 val. kai sprinto trukmė 30 dienų.
- Dalyvauja komanda, scrum meistras, produkto vadovas ir kiti projekto dalyviai.
- Komanda demonstruoja veikiančią programos dalį padarytą per sprintą.
- Produkto vadovas patvirtina kokie produkto darbai (angl. backlog items) laikomi užbaigtais.
- Neužbaigti darbai grąžinami į produkto darbų sąrašą (angl. product backlog).

TeleSoftas - Empowering innovation

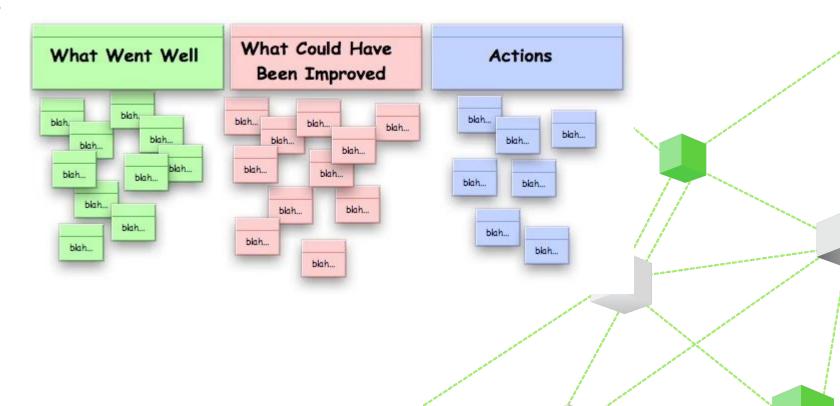
Sprinto retrospektyva (Sprint Retrospective) Proceso apžvalga

• 1

Sprinto retrospektyva (Sprint Retrospective) Proceso apžvalga

• ?

Sprinto retrospektyva (Sprint Retrospective) Proceso apžvalga

- Susitikimas daromas sprinto pabaigoje po sprinto peržiūros.
- Trukmė ne ilgiau 4 val. kai sprinto trukmė 30 dienų.
- Dalyvauja komanda, scrum meistras ir produkto savininkas.
- Susitikimo dalyviai aptaria kaip vyko sprintas ir ką galima patobulinti, kad sekantį kartą jis vyktų dar sklandžiau
- Aptariami pavyzdiniai klausimai:
  - o Kas buvo gerai?
  - Ką galima pagerinti?
  - o Ko išmokome?
  - o Ko mes dar nesuprantame ar nežinome?
  - o Kokių veiksmų imsimės?
- Susirinkimo metu gali būti sukuriami produkto darbai skirti patobulinti procesą/darbo efektyvumą.

Scrum procesas

Roles

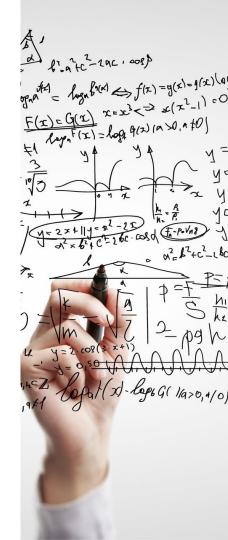
- Product Owner
- Development Team
- Scrum Master

Artifacts

- Increment
- Product Backlog
- Sprint Backlog

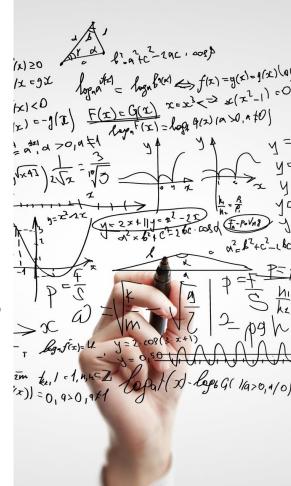
Events

- Sprint
- Sprint Planning
- Daily Scrum
- Sprint Review
- Retrospective

Scrum artefaktai (rezultatai)

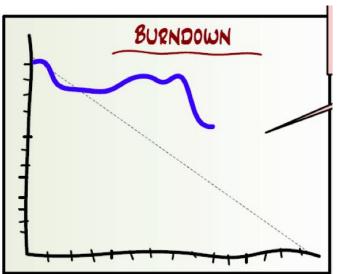
- Produkto darbų sąrašas (Product Backlog) tai visų produktui sukurti reikalingų darbų sąrašas, gali būti padalintas į kelis išleidimus.
- Išleidimo eigos diagrama (Release Burndown [Chart]) tai nepabaigtų einamojo išleidimo darbų apimties grafikas.
- Sprinto darbų sąrašas (Sprint Backlog) tai darbų kuriuos komanda pažadėjo padaryti per einamąjį sprintą darbų sąrašas.
- Sprinto eigos diagrama (Sprint Burndown [Chart]) tai nepabaigtų sprinto darbų apimties grafikas.
- Baigtumo apibrėžimas (Definition of Done) tai sąlygos kurios apibrėžia kada produkto darbas gali būti laikomas užbaigtu.
- Veikianti produkto dalis (Working increment) tai dalis produkto, kuri padaroma per sprintą, ji turi atitikti baigtumo apibrėžimą.
- Reikalavimų paruoštumo apibrėžimas (Definition of Ready) tai sąlygos kurios apibrėžia kada reikalavimai laikomi paruoštais.

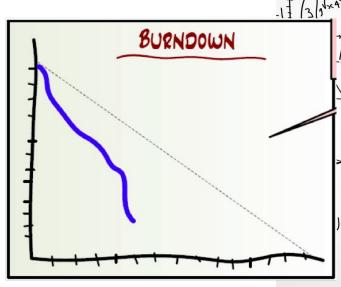

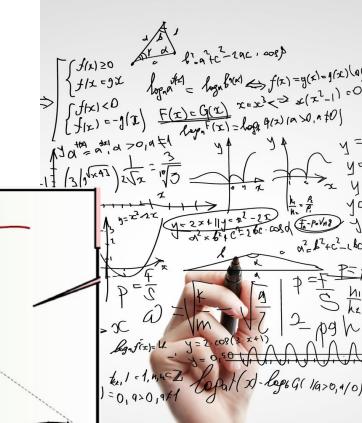
Išleidimų ir sprintų planas

r sprintų pla	anas >	$ z = \int_{0}^{\infty} \int_{0}^{\infty$	(x)=g(x)(a) x2_1) =0 1,n +0 y =
Sprintas	Pradžia	Debelos	> y
Sprint 1	2015-01-05	2015-01-18	P.Vn8 ->
Sprint 2	2015-01-19	2015-02-01	12+c2-1 pc
Sprint 3	2015-02-02	2015-02-15	AF N
Sprint 4	2015-02-16	2015-03-01	S Ti
Sprint 5	2015-03-02	2015-03-15	The VC
Sprint 6	2015-03-16	2015-03-29	1920,4/0)
Sprint 7	2015-03-30	2015-04-12	
Sprint 8	2015-04-13	2015-04-26	
Sprint 9	2015-04-27	2015-05-10	
	Sprintay pl Sprintas Sprint 1 Sprint 2 Sprint 3 Sprint 4 Sprint 5 Sprint 6 Sprint 7 Sprint 8	Sprint Pradžia Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint Sprint S	r sprintų planas Sprintas Pradžia Sprint 1 Sprint 2 Sprint 3 Sprint 4 Sprint 5 Sprint 6 Sprint 6 Sprint 7 Sprint 8 Pabaiga Pradžia Pradžia Pradžia Pabaiga P

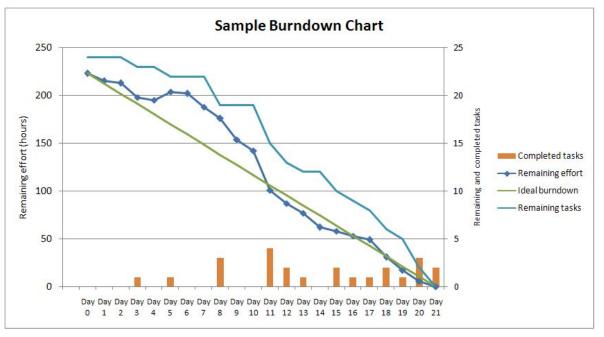
Burndown Warnings

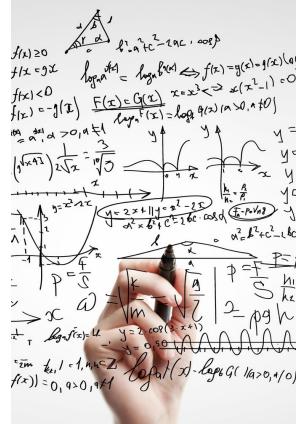

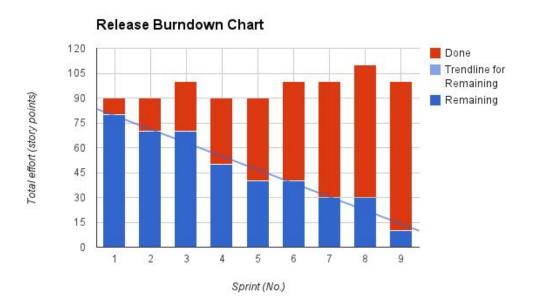

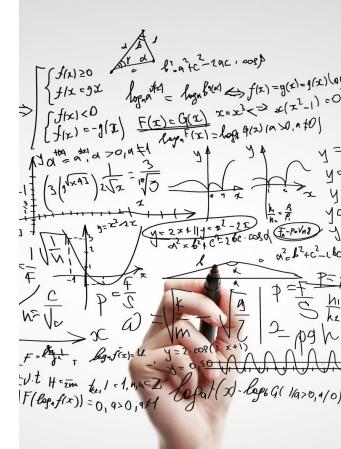
Sprinto eigos diagrama (Sprint Burndown Chart) (1)

Išleidimo eigos diagrama (Release Burndown Chart)

Scrum overview

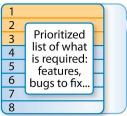
1

The Agile Scrum Framework at a glance

Inputs from Customers, Team, Managers, Execs

Product Backlog Team selects starting at top as much as it can commit to deliver by end of Sprint

Sprint Planning Meeting

Sprint Backlog Sprint end date and team deliverable do not change

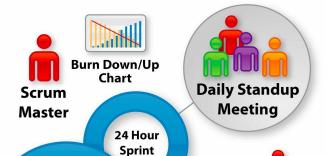
1-4 Week

Sprint

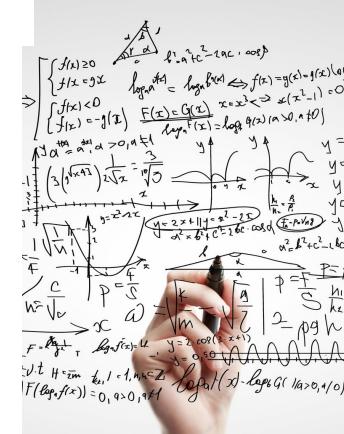
<u>Finished</u> Work

, 208) $\Rightarrow f(x) = g(x) = g(x)^{0}$ $x^{2} < \Rightarrow x(x^{2} - 1) = 0$ $y \cdot g(x) \cdot (x > 0, x \neq 0)$

The Ball Point Game

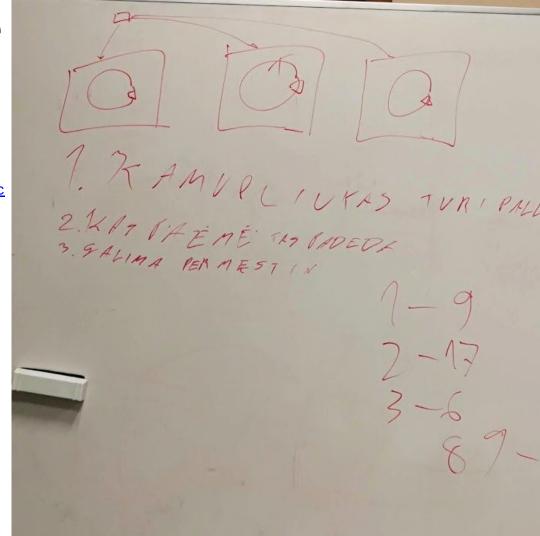
- Everyone is part of one big team.
- Each ball must have air-time.
- Each ball must be touched at least once by every team member.
- Balls cannot be passed to your direct neighbour to your immediate left or right.
- Each ball must return to the same person who introduced it into the system
- You tell me how many balls you have returned.
- There are a total of five iterations.

The Ball Point Game

Results:

https://photos.app.goo.gl/AuURf1Narnj2rTc w7

Vytas Taujanskas

Reach me

Antakalnio gatve. 17, LT-10312 Vilnius, Lithuania Call: +370 612 61310 Email: vytas@telesoftas.com

www.telesoftas.com